

Sisäilmaoireilevat työterveyden asiakkaina

Tuula Angervuori-Pursila
Tullinkulman Työterveys Oy

Rouva 34 v

”Minulla on ollut astma lapsena, mutta lääkkeet on loppuneet n 5 v sitten ja olen pärjännyt vuosia ilman astmalääkkeitä. Nyt kun aloitin täällä työpaikassa on alkanut henkeä ahdistaa ja nenä vuotamaan ja vaikka olen aloittanut astmalääkkeet, on töissä koko ajan huono olla. Ääni pettää, ei pysty iltapäivästä enää puhumaan mitään. Työnteosta ei tule mitään.”

Rouva vinkuu vastaanotolla ja löytyy vanhat PEF puhallusarvot 500 luokkaa, nyt vastaanotolla 380,400,400. Nenän limakalvot punoittaa.

Mitä tehdään?

Herra 57 v

”Minulla ei ole ollut astmaa ennen, mutta siellä työpaikassa A aloin saamaan oireita 3 vuotta sitten ja sieltä löytyikin epäpuhtauksia, jouduin vuoden tappelemaan, ennen kuin pääsin toisaalle paikkaan B. Sielläkin alkoi hetken päästä oireet ja vastapäätä olikin varastossa vesivahinko. Nyt olen paikassa C jossa meni hyvin muutama kuukausi, kunnes alkoi taas samat oireet. Olen niin väsynyt tähän, en jaksakaan enää muuta kuin maata työpäivän jälkeen. Ääni pettää, nuhaa, yskää, astmaa ei ole todettu. Lääkkeitä en halua työpaikan sisäilman takia käyttää. Voisin tehdä etätyötä jos saan puhtaan koneen kotiin, jossa työpaikan ohjelmat löytyy”

Limakalvot punakat, keuhkoista ei poikkeavaa kuulu, ääni vastaanotolla normaali.

Mitä tehdään?

Työterveyshuolto

- Työturvallisuuslain mukaan työterveyshuollon rooli sisäilmasto-ongelmien selvittämisessä ja erityisesti niiden terveydellisen merkityksen arvioinnissa työpaikalla on tärkeä. Työpaikalla sisäilmasto-ongelmaa arvioitaessa ja ratkaistaessa on altistumisolosuhdetietojen lisäksi huomioitava myös toimintaympäristöä ja työntekijöiden terveydentilaa koskevat tiedot sekä arvioitava haitan ja vaaran terveydellinen merkitys.
- Työnantaja vastaa että työntekijöiden terveydentilan sekä haitan ja vaaran terveydellisen merkityksen arviointiin käytetään työterveyshuollon asiantuntijoita ja ammattihenkilöitä (738/2002/10 §) siten kuin siitä säädetään työterveyshuoltolaissa (1383/2001/5 §).

- Sisäilmasto-ongelmissa työterveyshuollon tehtävänä on perehtyä työtiloja koskeviin altistumisolosuhteisiin sekä selvittää tarvittaessa tiloihin liittyvää työntekijöiden kokemaa haittaa sekä oireilua ja terveydentilaa niin yksilö- kuin ryhmätasolla.
- Työterveyshuollon tehtäviin kuuluvat mm. sisäilmastokyselyiden järjestäminen ja arvioiminen sekä terveydentilatietojen systemaattinen kerääminen ja arviointi sekä näihin liittyvä tietojen anto ja ohjaus.
- Työterveyshuolto selvittää tarvittaessa myös yksilötasolla työhön liittyvien sairauksien työperäisyyden sekä arvioi työkykyä (ml. jäljellä oleva työkyky), työssä selviytymistä ja tekee ehdotuksia sen tukemiseksi (esim. astmaa sairastavat, ympäristöherkät).

Rouva 34 v

- Astma ei ole este toimia omassa työssään, mutta vaikeuttaa mahdollisuutta työskennellä nykyisissä työtiloissa. Ei varsinaista ammattitautia, kun astmadiagnoosi jo ennestään.
- Kun on astmaan liittyviä oireita, on sairaana. Kun tervehtyy, palaa töihin ->saa taas oireita ja on taas oikeutettu sairauspäivärahaan.
- Työtiloissa muutkin oireilee, mutta ei yhtä pahasti. Kellarissa todettu kosteusvauriota, tutkimukset vielä kesken. Suositeltu siirtoa toisiin tiloihin. Minne?

Herra 57 v

- Käy vaihtoehtohoitoja tarjoavan yrityksen luona, jossa todetaan homeiden aiheuttama epätasapainotila elimistössä. (ei yleisesti hyväksytty tutkimus) Alkaa saamaan oireita lähes kaikkialla. Kotona hyvä olla.
- Muut ei oireile samassa tilassa.
- Mikä tila on jatkossa hänelle sopiva? Onko enää sopiva työhön terveytensä puolesta?
- Ympäristöherkkä (R68.81 Jatkuva tai toistuva poikkeuksellinen herkkyys ympäristön tavanomaisille tekijöille)? Ei hyvää tiedossa olevaa hoitoa. Ei oikeutta sairauspäivärahaan tai ammatilliseen kuntoutukseen tällä diagnoosilla.
- Ei ole ammattitauti, koska ei astmadiagnoosia.

Mitä työterveyshuolto voi tehdä

Antaa lääkitystä oireiden lievitykseen.

Suositella tarvittaessa siirtoa ja toivoa että siihen on mahdollisuus

Kirjoittaa sairauslomaa (nopea lyhyt ratkaisu, joskus pakko)

Varmistaa että esimiestä ja isännöitsijää/huoltoa on informoitu ongelmasta.

Järjestää sisäilmastokysely oireilun määrän arvioimiseksi ja seuranta varten

Perehtyä ja arvioida rakennusteknisten löydösten terveydellistä merkitystä

Toivoa että OIKEA syy on löytynyt rakennusteknisissä selvityksissä

Toivoa että korjaaminen tehdään hyvin

Toivoa että aiemmin oireilleet pystyvät palaamaan tiloihin

Lievittää ahdistusta, joka liittyy sisäilmaan vaikka itse välillä tunteeekin sitä.

Hyvää luettavaa

- Ohje työpaikkojen sisäilmasto-ongelmien selvittämiseen TTL 2016
- Käypä hoito: Kosteus- ja homevaurioista oireileva potilas 22.9.2016
Duodecim
- Työterveyslaitoksen verkkosivut
- Hometalkoot.fi Hengitysliitto
- Asumisterveysasetus 545/2015
- Asumisterveysasetuksen soveltamisohje Valvira 2016
- Rakennusten kosteus- ja homeongelmat. Eduskunnan tarkastusvaliokunnan julkaisu 01/2012

